

Stichting Hart voor Hazenkamp

www.hartvoorhazenkamp.nl

hartvoorhazenkamp@gmail.com

Aan:

Gedeputeerde Staten van Gelderland

E-mailadres: post@gelderland.nl

Postadres: Postbus 9090, 6800 GX Arnhem

Betreft: zienswijze ontwerpbesluit verlenen ontheffing op grond van de Wet Natuurbescherming

Zaaknummer: 2020 - 004802

Nijmegen, 26 oktober 2020

Geachte leden van het College van Gedeputeerde Staten,

De Stichting Hart voor Hazenkamp, welke stichting beoogt de woon- en leefkwaliteit in de Nijmeegse wijk Hazenkamp ten minste te handhaven en zo mogelijk te verbeteren, wil u hierbij in kennis stellen van onze zienswijze met betrekking tot het ontwerpbesluit tot verlening van ontheffing op grond van de Wet Natuurbescherming, zaaknummer 2020-004802, voor de sloop van de opstallen op het terrein Vossenlaan 44 te Nijmegen.

Na enkele algemene opmerkingen zullen wij hieronder de verschillende documenten bespreken, waarbij steeds wordt aangegeven op welke punten vraagtekens kunnen worden gezet.

Algemene opmerkingen

Fundamenteel is ons bezwaar dat De Groene Ruimte BV, verder te noemen DGR, is aangezocht door Woonfront Vossenlaan Nijmegen BV, verder te noemen de projectontwikkelaar. Volgens de ons door een Nijmeegse politica gegeven informatie komt het geregeld voor dat een onderzoeksbureau onvoldoende onafhankelijk is van de potentiële projectontwikkelaar c.q. opdrachtgever. In onze ogen verdient het voorkeur dat de Provincie Gelderland een adviesbureau aanstelt dat vervolgens rechtstreeks aan de Provincie rapporteert. Dit bezwaar geldt natuurlijk niet specifiek voor deze locatie, maar het gebrek aan onafhankelijkheid doet zich wel gevoelen. DGR plaatst hier en daar tendentieuze opmerkingen.

Een tweede bezwaar is dat uw voorstel tot ontheffing in 2020 gebaseerd is op incidentele bezoeken in 2018 door DGR, waarbij in hoge mate uitgegaan wordt van door anderen tot 2018 gepubliceerde gegevens. Het betreffende gebouw staat sedert 2018 al meer dan 2 jaar voor 95% leeg. Aan de mogelijke veranderingen in en rond het gebouw moet dan ook een actueel nader onderzoek worden gewijd.

Voorts is in de aanvraag voor deze ontheffing uitgegaan van niet actuele bouwplannen. De wijziging van de te bebouwen grondoppervlakte en van de situering van de gebouwen had moeten worden onderzocht.

Tenslotte, de ecologische situatie in de onmiddellijke nabijheid van het plangebied is in de periode september, oktober 2020 ingrijpend gewijzigd door een zeer ingrijpende bomenkap. Met deze wijziging is in de onderzoeken en dus evenmin bij de besluitvorming omtrent deze ontheffing rekening gehouden, omdat DGR - wellicht bewust - verzuimd heeft dit te melden.

Quickscan Wnb ROC Vossenlaan, Nijmegen

Met betrekking tot deze Quickscan plaatsen wij de volgende op- en aanmerkingen:

Bladzijde 2

Ten onrechte wordt in het rapport gesteld dat de parkeerplaats zal worden gehandhaafd. In het gewijzigde bouwplan wordt de parkeerplaats echter wel als te bebouwen deel van het terrein opgenomen. De grond onder deze parkeerplaats is ernstig vervuild. De consequenties van sanering moeten alsnog worden meegenomen in de belangenafweging.

Bladzijde 3

In de voetnoot op deze pagina staat de belangrijke opmerking dat een onderzoek nodig is in alle seizoenen. Dit jaarronde onderzoek heeft tot nu toe niet plaatsgevonden.

Bladzijde 5

De hier geplaatste foto is niet langer actueel en dus niet langer bruikbaar. Het sparrenbosje is door de recente bomenkap verdwenen. De effecten daarvan op de geheel veranderde status van de beschermde diersoorten zijn niet bestudeerd.

Bladzijde 7

De hier geplaatste impressie van de nieuwbouw is verouderd, de plannen zijn sterk veranderd.

Bladzijde 9

De verlichting rond Vossenlaan 44 is al zeer lange tijd niet of nauwelijks aanwezig. In onze ogen hadden de onderzoekers dit eenvoudig kunnen en moeten vaststellen en aan u rapporteren. Ook hier blijkt weer dat ten onrechte niet gedurende een geheel jaar een onderzoek is gedaan.

Bladzijde 10

Verzuimd is in de winterperiode controles uit te voeren. Het is dus in wezen onzeker of er een massawinterverblijfplaats is. Verder wordt in het rapport niet aangegeven wat de criteria zijn van een massawinterverblijfplaats.

Bladzijde 12

Zonder grote moeite had kunnen worden vastgesteld dat in de onmiddellijke nabijheid van het plangebied wel degelijk concentraties huismussen aanwezig zijn. Met name op de hoek van de Eekhoornstraat en Vossenlaan huist een groot aantal huismussen.

Bladzijde 13

Er is gericht nader onderzoek nodig naar winterverblijfplaatsen van de vleermuis. Dit onderzoek moet nu ook in het winterseizoen plaatsvinden. Nogmaals dus, er moet een onderzoek komen over een periode van 12 maanden.

Bladzijde 14

Het is toe te juichen dat het onderzoeksbureau suggesties geeft voor het natuur-inclusief bouwen en inrichten van het terrein na de sloop. Om ervoor te zorgen dat deze suggesties worden opgevolgd vragen wij de Provincie Gelderland uitdrukkelijk om aan de Gemeente Nijmegen opdracht te geven deze suggesties daadwerkelijk om te zetten in afdwingbare, controleerbare voorwaarden bij de omgevingsvergunning voor de nieuwbouw en de Gemeente Nijmegen uitdrukkelijk opdracht geven de naleving ervan stipt te controleren en te handhaven. Voor de betrokken burger is het heel moeilijk om dit tijdig te controleren en bij niet navolging effectieve maatregelen te doen nemen. De reputatie van de Gemeente Nijmegen bij de controle van de naleving van dergelijke voorwaarden is – naar onze eigen ervaring – op dit gebied hoogst bedenkelijk.

Nader onderzoek beschermde soorten ROC Vossenlaan, Nijmegen

Algemeen

Dit is een rapport uit 2018, het is te gedateerd om in 2020 als leidraad te dienen. Zoals gezegd is de situatie door de lange leegstand en door de veranderde omgeving zodanig gewijzigd dat een hernieuwd jaarrond van de actuele situatie in en rond het plangebied onderzoek nodig is.

Bladzijde 5

Geen gericht nader onderzoek is gedaan naar de gierzwaluw. De conclusie dat er geen nesten zijn, is dan ook onvoldoende onderbouwd. Met name vanwege de veranderde situatie zal ook voor de gierzwaluw een nieuw jaarrond onderzoek moeten plaatsvinden.

Bladzijde 6

Het onderzoek naar de vleermuizen had gedurende het gehele jaar moeten plaatsvinden. Zo is nu in het geheel niet dan wel ten hoogste 1 maal in de paarperiode geobserveerd.

Bladzijde 10

Nu het gebouw al meer dan 2 jaar niet meer in gebruik is en slechts heel spaarzaam bewoond wordt, moet een nieuw geactualiseerd onderzoek plaatsvinden naar eventuele verblijfplaatsen van de steenmarter in het plangebied.

Bladzijde 11

De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen hadden al in 2018 moeten worden aangebracht. Dit is pas in maart 2020 gebeurd, maar deze kasten zijn onoordeelkundig geplaatst.

- Er hangen onvoldoende kasten;
- De kasten hangen onvoldoende in de zon;
- De kasten hangen niet op ongestoorde en voldoende verkeersluwe plaatsen;
- Er dient rondom een vrije aanvliegroute van 3 meter te zijn. Dat is niet overal het geval;
- De minimale hoogte voor de vleermuiskasten is 3 meter. De aanbevolen hoogte is 4 meter. De meeste kasten hangen veel te laag. Geen enkele kast hangt op 5 meter, zoals wel wordt beweerd.

In deze ontheffing zal moeten worden vastgelegd dat voldoende zeker is dat de bedreigde vleermuizen deze kasten in gebruik hebben genomen (Dienst Regelingen, 2009). Tot heden heeft geen enkele controle plaatsgevonden met betrekking tot de tijdelijke migratie van de beschermde vleermuizen.

In de vakliteratuur hebben wij voor u de volgende informatie gevonden:

Overigens zijn in de praktijk zeer weinig resultaten bekend van de toepassing van vleermuiskasten als mitigerende maatregel in het algemeen, met name voor kraam- en/of winterverblijfplaatsen van gebouw-bewonende soorten. De inzet van kasten - wel veel ingezet - voornamelijk als overbrugging van de periode tussen sloop en de oplevering van nieuwe verblijfplaatsen in nieuwbouw (Dienst Regelingen, 2011a,b,c) is dus omstreden.

Bij toepassing van vleermuiskasten als mitigerende maatregelen valt op dat in geval van sloop en kap zelden onderzoek naar de effectiviteit wordt gedaan in de vorm van monitoring. De oorzaak ligt vooral in de financiële opzet van onderzoek en mitigatie. Het vooronderzoek en de daarop volgende mitigerende maatregel zijn voorwaarde om binnen de wettelijke normen een ingreep te mogen uitvoeren. Na uitvoering van de ingreep is het project voor de opdrachtgever meestal afgerond. Wanneer vanuit een vergunning of ontheffing geen monitoring op de effectiviteit van de vleermuiskasten wordt opgelegd, wordt meestal ook niet gekeken naar de effectiviteit van de maatregelen. Monitoringsonderzoek wordt meestal wel uitgevoerd bij wetenschappelijke projecten (Simon e.a. 2004) of overkoepelende beschermingsvraagstukken (Reiter & Zahn, 2006).

Op basis van deze informatie stellen wij de volgende vraag: "Waarom heeft de Provincie Gelderland geen ecologisch werkprotocol verbonden aan deze ontheffing?"

Bezoekverslagen

Bladzijde 15

DGR meldt: Aan het einde van het werkbezoek werden gewone Dwergvleermuizen waargenomen. Dit zou in onze ogen reden voor langer verblijf en nader onderzoek, niet voor vertrek moeten zijn!

Bladzijde 16

Ontoereikend onderzoek is gedaan naar de Ruige dwergvleermuis.

Bladzijde 19

Een beter onderzoek naar de gewone Grootoorvleermuis had kunnen worden gedaan. Wellicht heeft dit dier buiten het ketelhuis in het gebouw wel andere geschikte verblijfplaatsen gevonden.

Natuurtoets Vossenlaan 44, Nijmegen

Algemeen

Het rapport is gedateerd in april 2020, maar verreweg de meeste waarnemingen stammen uit 2018. In deze 2 jaren is dermate veel veranderd dat een natuurtoets nu niet op deze veelal verouderde gegevens kan en mag worden gebaseerd.

Bladzijde 7

Zoals hierboven al gezegd, de kasten voor de tijdelijke migratie van de vleermuizen zijn niet op juiste wijze opgehangen.

Bladzijde 10

De hier weergegeven tekening is niet langer actueel.

Bladzijde 11

De opmerking dat de gewone Dwergvleermuis op dit moment geen bedreigde diersoort is, is volkomen irrelevant. De gewone Dwergvleermuis is en blijft een wettelijk beschermde diersoort. Het is duidelijk een tendentieuze opmerking van DGR.

Bladzijde 12

De tijdelijke verblijfplaatsen worden niet, dus volstrekt onvoldoende in de gaten gehouden. Sterker nog, er heeft in het geheel geen controle

plaatsgevonden of een of meer van de kasten daadwerkelijk in gebruik is genomen door de vleermuizen. Deze controle is wel vereist.

Bladzijde 13

Er worden meerdere ecologisch noodzakelijke voorwaarden gesteld aan sloop en nieuwbouw. Deze voorwaarden zijn in de ontheffing terug te vinden. Maar wij zijn van mening dat er een waarborg moet komen dat al deze voorwaarden ook in de omgevingsvergunning voor de te bouwen gebouwen en de verdere inrichting van het terrein worden opgenomen en dat de Gemeente Nijmegen opdracht krijgt de naleving van deze ervan nauwgezet te controleren. Uit ervaring weten wij dat de Gemeente Nijmegen notoir laks hierin is, waarbij de Gemeente Nijmegen vaak partij voor de projectontwikkelaar kiest en overtredingen door de vingers ziet. Voor omwonenden is het buitengewoon moeilijk tijdig overtredingen te doen herstellen.

Bladzijde 14

Ongevraagd en zonder aantoonbare raadpleging van deskundigen zegt het DGR dat renovatie van het gebouw niet mogelijk is. In het verleden is gebleken dat hergebruik wel mogelijk was. In onze ogen kan deze opmerking van DGR niet anders dan als uiterst tendentiekus worden bestempeld. Er is maar een belanghebbende bij deze opmerking.

Asbestinventarisatie

Het rapport is oud, maar in het gebouw zal niet veel veranderd zijn. Nu de parkeerplaats wel gebruikt gaat worden, is in het kader van de bestemmingsplanprocedure een letterlijk diepgaand bodemonderzoek naar asbest wel noodzakelijk. Wij zijn niet optimistisch over de uitvoering daarvan.

Ontwerpbesluit Provincie

Pagina 10 van 24

In het jaar 2020 kan geen controle meer plaatsvinden. Op basis van de ontwerp kunnen eerst vanaf 1 april 2021 de huidige gebouwen ongeschikt gemaakt worden voor de vleermuizen. Nu wij in deze zienswijze aangeven dat onzes inziens een nieuw jaarrond onderzoek noodzakelijk is, zal een geheel nieuwe kalender voor onderzoek en gevolgen moeten worden opgesteld.

Pagina 13 van 24

Het onderzoek na middernacht in paartijd heeft kennelijk in allerlei plaatsgevonden. Het is onduidelijk op welke datum dit heeft plaatsgevonden. Kennelijk heerst ook bij de Provincie Gelderland twijfel over de volledigheid van het onderzoek door DGR. Reden te meer voor een nieuw jaarrond onderzoek, waarbij de Provincie Gelderland betere richtlijnen geeft.

Zoals reeds gezegd, het is onduidelijk of de extra onderzoeksrunde wel op 11 september 2020 heeft plaatsgevonden gezien de verschillende dateringen boven het verslag. Voorts bestaat meer dan voldoende aanleiding voor een nieuw jaarrond onderzoek met:

1. aandacht voor de situatie in alle seizoenen;
2. bijzondere aandacht voor de veranderde situatie door het verdwijnen van het sparrenbos (55 bomen!);
3. aandacht voor her- en bijplaatsing van de tijdelijke verblijfplaatsen; en
4. grondige inspectie van de tijdelijke verblijfplaatsen.

Conclusie

Op grond van alle bovenstaande overwegingen menen wij dat de voorgestelde ontheffing nu niet kan worden verleend. Wij stellen de Provincie Gelderland voor om een nieuw, actueel jaarrond onderzoek te doen plaatsvinden met een vooraf opgegeven tijdsplanning. Daarna kan op basis van de zo verkregen gegevens een nieuwe beslissing worden genomen, een beslissing die wel recht doet aan de wettelijke bescherming van de in en rond het plangebied aanwezige beschermde diersoorten.

Hergebruik van het terrein aan Vossenlaan 44 is gewenst, maar de bescherming van bedreigde en wettelijk beschermde diersoorten is absoluut noodzakelijk.

In afwachting van uw reactie teken ik namens het bestuur van de Stichting Hart voor Hazenkamp,

Dr. A.V.M.B. Schattenberg, secretaris Stichting Hart voor Hazenkamp